

Toimiva lapsi & perhe – menetelmät: Lapset puheeksi -perheinterventio (Family Talk Intervention)

Kasvun tuki -luokitus: Kohtalainen menetelmä

Intervention kohderyhmä:

Lapsiperheet

Intervention toteutus:

Yksilö/Perhe

Intervention tavoite:

Intervention tavoitteena on lisätä myönteistä vuorovaikutusta ja keskustelua tilanteessa, jossa vanhemmalla on perheeseen vaikuttava ongelma. Interventiolla lisätään yhteistä ymmärrystä vanhempien ja lasten välillä. Interventiolla vahvistetaan vanhempien kykyä auttaa lapsiaan.

Intervention kuvaus:

Lapset puheeksi -perheinterventio on prosessipainotteinen ja soveltuu lapsiperheille, joissa lapsi on kouluikäinen ja vanhemmalla on mielenterveysongelmia. Lapset puheeksi -perheinterventio on osa Toimiva lapsi ja perhe -menetelmiä. Intervention kehitykseen on vaikuttanut tutkimustieto lapsen kehityksestä ja vanhemman mielenterveysongelmien luomasta riskistä lapsen kehitykselle (Beardslee & Podorefsky 1988; Beardslee ym. 1997). Toimiva lapsi ja perhe -menetelmät perustuvat teoriaan lapsen kehityksestä osana eri kehitysympäristöjä (Solantaus & Niemelä 2016). Interventiossa Lapset puheeksi -perheintervention koulutuksen saanut ammattilainen tapaa perhettä 6–8 kertaa. Tapaamisia järjestetään vanhemmille, lapsille ja koko perheelle. Interventiossa järjestetään seurantatapaamisia. Interventiossa käytetään toiminnalle kehitettyä manuaalia. Interventiota on sovellettu myös tilanteissa, joissa vanhemmalla on todettu esimerkiksi vakava fyysinen sairaus, vanhempi on kokenut väkivaltaa tai huostaanotto- ja avioerotilanteissa.

Intervention saatavuus Suomessa:

Lapset puheeksi -perheinterventionkoulutus on osa Toimiva lapsi ja perhe -menetelmäkoulutusta. Koulutus on suunnattu lapsiperheiden parissa työskenteleville, erityisesti sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Koulutukseen sisältyy materiaalia ja Lapset puheeksi -perheintervention manuaali. Interventio on alun perin kehitetty Yhdysvalloissa perhetyön muodoksi. Suomessa interventio on käytössä sosiaali- ja terveydenhuollon perus- ja erityispalveluissa.

Intervention tutkimus- ja vaikuttavuusnäyttö:

Interventiosta on tehty RCT-tutkimus Yhdysvalloissa (Beardslee ym. 1997; Beardslee ym. 2003), jossa tutkittiin perheintervention vaikuttavuutta verrattuna luentomuotoiseen interventioon lapsiperheissä, joissa toisella vanhemmalla on masennus. Tutkimuksessa todettiin, että interventioon osallistuneiden vanhempien asenteet, käytös ja kyky kommunikoida lastensa kanssa vahvistui pitkäaikaisseurannassa vertailuryhmään nähden. Interventioryhmässä olleiden lasten ymmärrys vanhemman mielenterveysongelmaa kohtaan lisääntyi pitkäaikaisseurannassa vertailuryhmässä oleviin lapsiin verrattuna. Suomessa on tutkittu intervention soveltuvuutta suomalaiseen palvelujärjestelmään (Solantaus ym. 2009). Interventiolla on kohtalaista tutkimusperustaista vaikuttavuusnäyttöä.

Kirjallisuus:

Beardslee, W., Gladstone, T., Wright, E. & Cooper, A. (2003). A family-based approach to the prevention of depressive symptoms in children at risk: evidence of parental and child change. *Pediatrics*, 112(2), 119–131.

Beardslee, W. R. & Podorefsky, D. (1988). Resilient adolescents whose parents have serious affective and other psychiatric disorders: Importance of self-understanding and relationships. *American Journal of Psychiatry*, 145, 63–69.

Beardslee W., Salt P., Versage E., Gladstone T., Wright E. & Rothberg P. (1997). Sustained change in parents receiving preventive interventions for families with depression. *American Journal of Psychiatry*, 154, 510–515.

Solantaus, T. & Niemelä, M. (2016). Arki kantaa – kun se pannaan kantamaan. *Perheterapia*, 1, 21–33.

Solantaus, T., Toikka, S., Alasuutari, M., Beardslee, W. R. & Paavonen, E.J. (2009). Safety, feasibility and family experiences of preventive interventions for children and families with parental depression. *International Journal of Mental Health Promotion* 11, 15–24.